

Southern Clinics of

Istanbul Eurasia

Journal Abbreviation: South Clin Ist Euras

Volume / Cilt 31 • Suppl. 1 • December / Aralık 2020

Editor-in-Chief

Recep DEMİRHAN

Associate Editors

Özcan KESKİN

Sevda ŞENER CÖMERT

Gaye FİLİNTE

Fatih TARHAN

Ayşe BATİREL

Kemal Tolga SARAÇOĞLU

Publishing Manager

Kemal Tolga SARAÇOĞLU

SARS-CoV-2: Bulaşma ve Korunma

A. Batirel

SARS-CoV-2: Virolojisi ve Tanıda Kullanılan Mikrobiyolojik Testler

S. Demir Tekol

COVID-19 Olgusunun Klinik Özellikleri ve Yaklaşım

S. Şener Cömert

COVID-19 Pnömonisinin Radyolojik Bulguları

S. Şener Cömert ve ark.

COVID-19 ve Kardiyovasküler Sistem Üzerine Etkisi

N. Papila

COVID-19 ile İlişkili Nörolojik Komplikasyonlar

B. Özen Barut ve ark.

COVID-19'un Özgün Tedavisi

A. Batirel

COVID-19'da Yoğun Bakım Hastalarında İmmün Plazma Tedavisi

F. Ciyiltepe ve ark.

Çocuk Hastalarda COVID-19 Epidemiyolojisi, Klinik Özellikler ve Tanı

C. Çetin ve ark.

Çocuk Hastalarda COVID-19 Tedavisi

A. Karaaslan ve ark.

COVID-19 Pandemisi ve Göz

A. Penbe ve ark.

COVID-19 Pandemisinde Estetik Cerrahi Pratiği: Önlemler ve Öneriler

G. Filinte ve ark.

COVID-19 Pandemisinde Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Bakış Açısı ve Hasta Yönetimi

H. Avcı

COVID-19 ve Gebelik

H. Ankara Aktaş ve ark.

Emzirme ve COVID-19 Pandemisi

N. Haykır

COVID-19 Pandemisinde Girişimsel Radyolojik İşlemler

Ö. Aydın ve ark.

COVID-19 Olgularında Atipik Prezantasyon: Bir Olgu Sunumu ve Literatürün Gözden Geçirilmesi

B. Çevik ve ark.

COVID-19 Pandemisinde Yaşlı Hastalar ve Komorbiditelerine Genel Bir Bakış

S. Akın ve ark.

COVID-19 Pandemi Sürecinde Akciğer Cerrahisi Ameliyatlarında Nelere Dikkat Etmeliyiz?

K.B. Özer ve ark.

COVID-19 Salgını ve Genel Cerrahi Uygulamaları

M. M. Altıntaş ve ark.

COVID-19 EK SAYI

ISSN 2587-0998

www.scie.online

Southern Clinics of

Istanbul Eurasia

Formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp
Dergisi

EDITOR-IN-CHIEF

Recep DEMİRHAN

Department of Chest Surgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

ASSOCIATE EDITORS

Özcan KESKİN

Department of Internal Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Sevda ŞENER CÖMERT

Department of Pulmonary Diseases, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Gaye FİLİNTE

Department of Plastic and Reconstructive Surgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Fatih TARHAN

Department of Urology, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Ayşe BATIREL

Department of Infectious Diseases and Clinical Microbiology,
Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Kemal Tolga SARAÇOĞLU

Department of Anesthesiology and Reanimation,
Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

PUBLISHING MANAGER

Kemal Tolga SARAÇOĞLU

Department of Family Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul, Turkey

Publication Secretary

Canan KIRÇIÇEK KARATAŞ

Publisher

English Editing

Suzan ATWOOD

Gürkan KAZANCI

Contact: Sevda ŞENER CÖMERT

Kartal Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Denizer Cad., No: 1, 34865 Cevizli, İstanbul
Phone: +90-216-441 39 00 (23311) Phone 2: +90-216-458 30 00 (23311)
e-mail: info@scie.online, editor@scie.online

Owned by on behalf of the Director of University of Medical Sciences Kartal Dr. Lütfi Kırdar Health Practice and Research Center, İstanbul: Recep DEMİRHAN | Executive Editor: Recep DEMİRHAN | Publication Type: Periodical | Printed: Yıldırım Matbaacılık +90 212 629 80 37 | Printing Date: December 2020 | Circulation: 50

Southern Clinics of Istanbul Eurasia

Formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi

INTERNATIONAL ADVISORY BOARD

Aleš ROZMAN

Medical Faculty Ljubljana, University Clinic Golnik – Director,
Golnik, Slovenia

Daniela GODOROJA

Department of Anesthesiology and Reanimation, University
of Medicine and Pharmacy Carol Davila, Bucharest, Romania

Davor STAMENOVIC

Department of Chest Surgery, St. Vincentius Hospital, Germany

Gregor Jan KOCHER

Division of General Thoracic Surgery, University Hospital
Bern, Switzerland

Homayoun ZARGAR

Department of Urology, University of Melbourne, Melbourne,
Australia

Ismet SULJEVIĆ

Department of Anesthesiology and Reanimation, Univerzitetski
klinički centar u Sarajevu, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

İlhan İNCİ

Department of Thoracic Surgery, University of Zurich,
Switzerland

Jihad KAOUK

Department of Urology, Glickman Urological and Kidney
Institute, Cleveland Clinic, OH, USA

Massimiliano SORBELLO

Department of Anaesthesia and Intensive Care, Azienda
Ospedaliero - Universitaria Policlinico - Vittorio Emanuele,
Catania, Italy

Riccardo AUTORINO

Division of Urology, Virginia Commonwealth University,
Richmond, VA, USA

Sabine NABECKER

Department of Anesthesiology and Pain Therapy,
Universitätsspital Bern, Inselspital, Switzerland

Spasoje POPEVIĆ

Interventional Pulmonology Unit Bronchoscopy Department,
University Hospital of Pulmonology Clinical Center of Serbia,
Belgrade

Tomasz GASZYNSKI

Department of Anesthesiology and Reanimation,
Medical University of Lodz, Lodz, Poland

NATIONAL ADVISORY BOARD

Adnan DAĞÇINAR

Department of Neurosurgery, Marmara University
Faculty of Medicine, Istanbul

Ahmet ÖCAL

Department Cardiovascular Surgery, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Ahmet KALE

Department of Gynecology and Obstetrics, Kartal Dr. Lütüfi
Kırdar Training and Research Hospital, Istanbul

Aleš ROZMAN

Medical Faculty Ljubljana, University Clinic Golnik – Director,
Golnik, Slovenia

Ali MERT

Department of Infectious Diseases and Clinical Microbiology,
Medipol University Faculty of Medicine, Istanbul

Ali ÖZDEMİR

Department of Internal Medicine, Fatih Sultan Mehmet
Training and Research Hospital, Istanbul

Alpaslan MAYADAĞLI

Department of Radiation Oncology, Bezm-i Alem
Vakıf University Faculty of Medicine, Istanbul

Altuğ KOŞAR

Department of Thoracic Surgery, Maltepe University
Faculty of Medicine, Istanbul

Asuman ORÇUN

Department of Biochemistry, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar Training
and Research Hospital, Istanbul

Ateş KARATEKE

Department of Obstetrics and Gynecology,
İstanbul Medeniyet University Göztepe Training and
Research Hospital, Istanbul

Ayça VİTRİNEL

Department of Pediatrics, Mehmet Toprak Hospital, Istanbul

Aysu KARATAY ARSAN

Department of Ophthalmology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Ayşe Yeşim AYDIN ORAL

Department of Ophthalmology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Ayten SARAÇOĞLU

Department of Anesthesiology and Reanimation, Marmara
University Faculty of Medicine, Istanbul

Banu ELER ÇEVİK

Department of Anesthesiology and Reanimation, Kartal Dr.
Lütüfi Kırdar Training and Research Hospital, Istanbul

Banu ÖZEN BARUT

Department of Neurology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar Training
and Research Hospital, Istanbul

Benan ÇAĞLAYAN

Department of Pulmonary Medicine, Koç University Hospital,
Istanbul

Berrin TELATAR

Department of Public Health, Istanbul Bilim University
Faculty of Medicine, Istanbul

Bilal ERYILDIRIM

Department of Urology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar Training and
Research Hospital, Istanbul

Bülent SATAR

Department of Ear Nose and Throat, Ankara Gülhane
Training and Research Hospital, Ankara

Bülent YAŞAR

Department of Internal Medicine, Gastroenterology,
Başkent University Istanbul Health, Application and
Research Center, Istanbul

Çağatay OYSU

Department of Ear Nose and Throat, Marmara University
Faculty of Medicine, Istanbul

Celalettin İbrahim KOCATÜRK

Department of Thoracic Surgery, Liv Hospital, Istanbul

Cem Cahit BARIŞIK

Department of Radiology, Medipol University Faculty of
Medicine, Istanbul

Cem FİÇİCIOĞLU

Department of Obstetrics and Gynecology, Yeditepe
University Faculty of Medicine, Istanbul

Cengiz GEMİCİ

Department of Radiation Oncology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Cumhur YEĞEN

Department of General Surgery, Marmara University Faculty
of Medicine, Istanbul

Dilşat TÜRKDOĞAN

Department of Pediatrics, Marmara University Faculty of
Medicine, Institute of Neurological Sciences, Istanbul

Ekrem ORBAY

Department of Family Medicine, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Elif BOMBACI

Department of Anesthesiology and Reanimation, Kartal Dr.
Lütüfi Kırdar Training and Research Hospital, Istanbul

Emrah ŞENEL

Department of Pediatric Surgery, Ankara Child Health
and Diseases Hematology Oncology Training and
Research Hospital, Ankara

Engin Ersin ŞİMŞEK

Department of Family Medicine, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Esin KORKUT

Department of Internal Medicine, Medipol University Faculty
of Medicine, Istanbul

Fatih GÜLŞEN

Department of Radiology, İÜ Cerrahpaşa Faculty of
Medicine, Istanbul

Fatih TARHAN

Department of Urology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar Training and
Research Hospital, Istanbul

Fatma KAYA NARTER

Department of Pediatrics, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar Training
and Research Hospital, Istanbul

Gaye TAYLAN FİLİNTE

Department of Plastic and Reconstructive, Kartal Dr. Lütüfi
Kırdar Training and Research Hospital, Istanbul

Gökhan YAPRAK

Department of Radiation Oncology, Kartal Dr. Lütüfi Kırdar
Training and Research Hospital, Istanbul

Gülen HATEMİ

Department of Internal Medicine, Istanbul University
Cerrahpaşa Faculty of Medicine, Istanbul

Güntülü AK

Department of Pulmonary Medicine, Eskişehir Chest
Diseases and Thoracic Surgery, Eskişehir

Güven BULUT

Department of Orthopedics and Traumatology, Kartal Dr.
Lütüfi Kırdar Training and Research Hospital, Istanbul

Hanefi Yekta GÜRLER

Department of Cardiology, Trakya University Faculty of
Medicine, Edirne

Southern Clinics of Istanbul Eurasia

Formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi

NATIONAL ADVISORY BOARD

Hasan Fehmi KÜÇÜK

Department of General Surgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Haydar SUR

Üsküdar Faculty of Health Sciences (Dean), İstanbul

Hülya ILIKSU GÖZÜ

Department of Internal Medicine, Marmara University Hospital, İstanbul

Hüseyin ÇETİN

Department of Family Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

İhsan KARAMAN

Department of Urology, Medistate Kavaak Hospital, İstanbul

İlknur AKTAŞ

Department of Physical Therapy and Rehabilitation, Fatih Sultan Mehmet Training and Research Hospital, İstanbul

İsmail CİNEL

Department of Anesthesiology and Reanimation, Marmara University Faculty of Medicine, İstanbul

İsmet TAMER

Department of Family Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Kaan GİDEROĞLU

Department of Plastic and Reconstructive Surgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Kemal MEMİŞOĞLU

İstanbul Provincial Health Director, İstanbul

Kemal Tolga SARAÇOĞLU

Department of Anesthesiology and Reanimation, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Levent CANSEVER

Department of Chest Diseases, Yedikule Chest Diseases Training and Research Hospital, İstanbul

Mahmut GÜMÜŞ

Department of Internal Medicine Sciences, İstanbul Medeniyet University, İstanbul

Mehmet Emin KALKAN

Department of Cardiology, Kartal Koşuyolu Cardiovascular Diseases Training and Research Hospital, İstanbul

Mehmet Kaan KIRALI

Department of Cardiovascular Surgery, Kartal Koşuyolu High Speciality Training and Research Hospital, İstanbul

Mehmet Vefik YAZICIOĞLU

Department of Cardiology, Kartal Koşuyolu High Speciality Training and Research Hospital, İstanbul

Mehmet VELİDEDEOĞLU

Department of General Surgery, İstanbul University Cerrahpaşa Faculty of Medicine, İstanbul

Mehmet YANARTAŞ

Department of Cardiovascular Surgery, Kartal Koşuyolu Cardiovascular Diseases Training and Research Hospital, İstanbul

Mesut ŞEKER

Department of Medical Oncology, Bezmî Alem University, Medical Faculty Hospital, İstanbul

Murat DEMİRTAŞ

Department of Cardiology, Siyami Ersek Chest Diseases and Cardiovascular Surgery, Training and Research Hospital, İstanbul

Mustafa TAŞDEMİR

Department of Public Health, Medeniyet University Faculty of Medicine, İstanbul

Nagehan ÖZDEMİR BARIŞIK

Department of Pathology, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Nejdet BİLDİK

Department of General Surgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Nejdet SAĞLAM

Department of Orthopedics and Traumatology, Ümraniye Training and Research Hospital, İstanbul

Nesrin KIRAL

Department of Pulmonary Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Oktay AKÇA

Department of Urology, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Orhan ÜNAL

Department of Obstetrics and Gynecology, Yeditepe University Hospital, İstanbul

Özcan KESKİN

Department of Internal Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Recep DEMİRHAN

Department of Chest Surgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Recep ÖZTÜRK

Department of Infectious Diseases and Clinical Microbiology, Medipol University Faculty of Medicine, İstanbul

Reşat DABAK

Department of Family Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Salih PEKMEZCİ

Department of General Surgery, Florence Nightingale Hospital, İstanbul

Selami ALBAYRAK

Department of Urology, Medipol Faculty of Medicine, İstanbul

Selin Gamze SÜMEN

Department of Underwater and Hyperbaric Medicine, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Semih KORKUT

General Director of Emergency Health Services, İstanbul

Semra BİÇEROĞLU

İzmir Suat Seren, Chest Diseases and Thoracic Surgery Training and Research Hospital, İzmir

Serdar CÖMERT

Department of Newborn, Süleymaniye Gynecology & Pediatrics Training and Research Hospital, İstanbul

Sergülen ONAN DERVİŞOĞLU

Department of Pathology, Medipol University Faculty of Medicine, İstanbul

Sevda ŞENER CÖMERT

Department of Pulmonary Diseases, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Süleyman GÖRPELİOĞLU

Department of Family Medicine, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Training and Research Hospital, Ankara

Şenol TURAN

Department of Psychiatry, İU Cerrahpaşa Faculty of Medicine, İstanbul

Şirin YAŞAR

Department of Dermatology, Haydarpaşa Numune Training and Research Hospital, İstanbul

Tamer BAYSAL

Department of Radiology, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Tamer KUZUCUOĞLU

Department of Anesthesiology and Reanimation, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Tayfun AKÖZ

Department of Plastic and Rec. Surgery, Maltepe University Faculty of Medicine, İstanbul

Tufan HİÇDÖNMEZ

Department of Neurosurgery, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Volkan BAYSUNGUR

Department of Chest Diseases, Süreyyapaşa Chest Diseases and Thoracic Surgery Hospital, İstanbul

Yalçın YÜKSEL

Department of Orthopedics and Traumatology, Antalya Training and Research Hospital, Antalya

Yasemin AKIN

Department of Pediatrics, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Zekayi KUTLUBAŞI

Department of Dermatology, İU Cerrahpaşa Faculty of Medicine, İstanbul

Zerrin BİCİK BAHÇEBAŞI

Department of Nephrology, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital, İstanbul

Ziya ŞİMŞEK

Department of Cardiology, Kayseri State Hospital, Kayseri

Zuhal KARAKURT

Department of Pulmonary Medicine, Süreyyapaşa Chest Diseases and Thoracic Surgery Hospital, İstanbul

Southern Clinics of Istanbul Eurasia

Formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi

AIMS AND SCOPE

Southern Clinics of Istanbul Eurasia - SCIE (formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi / Medical Journal of Kartal Training and Research Hospital) is the scientific open access publication of University of Health Sciences, Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital (the content may be accessed free of charge through the web site www.scie.online). Four issues are released every year in March, June, September, and December. The language of publication is English.

The aim of the journal is to publish high level clinical and experimental studies conducted in all medical branches, reviews comprising the latest research findings, reports on rare and educational cases, and letters to the editor.

The journal observes a double-blinded, peer-review process with external and independent reviewers in the evaluation and approval of manuscripts for publication.

The target population of the journal includes specialists in all medical branches, academicians, and relevant health care professionals.

Publication policy and editorial processes follow the guidelines of the International Committee of Medical Journal Editors, the World Association of Medical Editors, the Council of Science Editors, the European Association of Science Editors, and the Committee on Publication Ethics.

SCIE is indexed in the TUBITAK ULAKBIM TR Index, EBSCO, and GALE. The journal is financially supported by University of Health Sciences Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital.

Kartal Dr. Lütfi Kırdar Training and Research Hospital is the sole copyright holder of the name and brand of the journal and all content. Any part of the content may be quoted only by providing a reference to the journal. For all other utilizations, permission should be obtained from the editorial office.

Editor: Recep DEMİRHAN

Address: Kartal Dr. Lütfi Kırdar Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Denizler Cad., No: 1, 34865 Cevizli, İstanbul

Phone: +90-216-441 39 00 (23311)

E-mail: editor@scie.online

Southern Clinics of Istanbul Eurasia

Formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Cilt 31 Suppl. 1 Yıl 2020

- 1** SARS-CoV-2: Bulaşma ve Korunma
A. Batirel
- 8** SARS-CoV-2: Virolojisi ve Tanıda Kullanılan Mikrobiyolojik Testler
S. Demir Tekol
- 13** COVID-19 Olgusunun Klinik Özellikleri ve Yaklaşım
S. Şener Cömert
- 16** COVID-19 Pnömonisinin Radyolojik Bulguları
S. Şener Cömert, N. Kırıl
- 23** COVID-19 ve Kardiyovasküler Sistem Üzerine Etkisi
N. Papila
- 26** COVID-19 ile İlişkili Nörolojik Komplikasyonlar
B. Özen Barut, İ. Güçlü Altun
- 31** COVID-19'un Özgün Tedavisi
A. Batirel
- 42** COVID-19'da Yoğun Bakım Hastalarında İmmün Plazma Tedavisi
F. Ciyiltepe, Y. Bilir, E. Bombacı, K. Saraçoğlu
- 48** Çocuk Hastalarda COVID-19 Epidemiyolojisi, Klinik Özellikler ve Tanı
C. Çetin, A. Karaaslan, Y. Akın
- 52** Çocuk Hastalarda COVID-19 Tedavisi
A. Karaaslan, C. Çetin, Y. Akın
- 56** COVID-19 Pandemisi ve Göz
A. Penbe, H. S. Kanar, Ş. Şimşek
- 62** COVID-19 Pandemisinde Estetik Cerrahi Pratiği: Önlemler ve Öneriler
G. Filinte, Ö. Özkaya
- 65** COVID-19 Pandemisinde Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Bakış Açısı ve Hasta Yönetimi
H. Avcı
- 69** COVID-19 ve Gebelik
H. Ankara Aktaş, Y. Aboalhasan, T. Aygün, G. Başol, A. Kale
- 74** Emzirme ve COVID-19 Pandemisi
N. Haykır
- 78** COVID-19 Pandemisinde Girişimsel Radyolojik İşlemler
Ö. Aydın, T. Baysal
- 83** COVID-19 Olgularında Atipik Prezantasyon: Bir Olgu Sunumu ve Literatürün Gözden Geçirilmesi
B. Çevik, K. T. Saraçoğlu, E. Bombacı
- 86** COVID-19 Pandemisinde Yaşlı Hastalar ve Komorbiditelerine Genel Bir Bakış
S. Akın, B. Büyük, Ö. Keskin
- 90** COVID-19 Pandemi Sürecinde Akciğer Cerrahisi Ameliyatlarında Nelere Dikkat Etmeliyiz?
K.B. Özer, R. Demirhan
- 94** COVID-19 Salgını ve Genel Cerrahi Uygulamaları
M. M. Altıntaş, S. Kaya, A. Çevik

Southern Clinics of Istanbul Eurasia

Formerly Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıp Dergisi

ÖNSÖZ

Çin'in Wuhan şehri, COVID-19'un yol açtığı ateşli bir solunum yolu hastalığı salgını nedeniyle küresel bir ilgi odağı olmuş durumdadır. Aralık 2019'da, Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan kentinde, nedeni bilinmeyen bir pnömoni salgını meydana geldi. 31 Aralık 2019'da Çin Sağlık Otoriteleri tarafından Dünya Sağlık Örgütü'ne yapılan bildirim, halk için yeni ve ciddi bir tehdidin ortaya çıkmasına işaret eden endişe ve korkuları beraberinde getirdi. Wuhan'da 3 Ocak 2020'den bu yana yeni vaka tespit edilmedi. Ancak Çin dışındaki ilk vaka 13 Ocak 2020'de Tayland'da Çinli bir turistte bildirildi. Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Bilimsel Danışma Kurulu ilk toplantısını 22 Ocak 2020'de gerçekleştirmiş olup ülkemizde ilk olgu 11 Mart 2020'de görülmüştür.

Yeni Koronavirüs ile ilgili birçok soru halen devam etmektedir. Günümüzde, SARS CoV-2 enfeksiyonuna ait sınırlı klinik bilgi yer almaktadır. Yaş aralığı, virüsün hayvan kaynağı, inkübasyon süresi, salgın eğrisi, viral kinetikler, bulaşma yolu, patogenezi, otopsi bulguları ile ilgili verilerde eksiklikler bulunmaktadır. Alınan tüm önlemlere rağmen onaylanmış vaka ve yoğun bakım tedavi ihtiyacı oluşan hasta sayısı ülkemizde ve dünyada artmaktadır. Belki de en önemlisi tedavi rejimiyle ilgili kesin çözüme halen ulaşılamamıştır. Ancak aşı çalışmalarının ülkemizde de hız kazandığı bu günlerde tünelin sonundaki ışık görünmeye başlamıştır.

Bugün COVID-19, dünyanın dört bir yanındaki insanların sağlığına ve refahına zarar vermeye devam etmektedir. Hastalığın sosyal, ekonomik ve güvenlik üzerine olan etkileri sağlık çalışanlarının her geçen gün daha riskli bir ortamda çalışmasına neden olmaktadır. Pandemi ilan edildiğinde sağlık çalışanları, kişisel yaşamlarına yönelik risklere ve tehdiye rağmen gerek hastanemizde gerekse de ülke çapında hastalara hizmet etmeye gönüllü olmuşlardır. Sağlık çalışanlarının hizmet sunumu sırasında enfeksiyona maruz kalması önemli bir sorun oluşturmaktadır. Hastanın sağlık kuruluşunda izlendiği süre boyunca tanımlanmış izolasyon önlemlerine uyulması ve sağlık çalışanlarının uygun kişisel koruyucu donanım kullanması konusuna özen göstermeleri önerilmektedir. SARS CoV-2 enfeksiyonunun ortaya çıkması, bir yandan hepimiz için zorlu mücadele örneği olmuş, diğer yandan da biz tıp bilimcileri için araştırma alanında yeni bir boyut oluşturmuştur. SCIE'nin bu özel sayısı COVID-19 enfeksiyon zinciri (kaynak, bulaşma yolu, duyarlı kişiler), vaka tanımları ve tanı yöntemleri hakkında bilgi vermek; salgın yönetimi, COVID-19 vakası veya temaslı ile karşılaşıldığında izlenmesi gereken strateji, tedavi ve uygulamalar hakkında rehberlik etmek amacı ile hazırlanmıştır. Ek sayımız bu amansız pandemiyle mücadele ederken hayatlarını feda eden çalışma arkadaşlarımıza adanmıştır. Tıp Bilim dünyasına faydalı olmasını temenni eder, katkı sunan değerli öğretim üyelerine teşekkürlerimi sunarım.

Recep DEMİRHAN

Editör